

deník

Dobrovolníci odkrývají základy kostela

ALEXANDR VANŽURA

Valkeřice – Několik desítek dobrovolníků se v sobotu sešlo ve Valkeřicích na Děčínsku na místě, kde ještě před necelými padesáti lety stával kostel svatě Barbory. Za úkol si dali odhalit základy barokní dominanty krajiny, kterou nechali komunisté odstřílet v roce 1975. Poprvé se dobrovolníci sešli symbolicky v předvečer výročí odstřelů, které připadá na 11. července.

„Na chalupu do Valkeřic jezdím od roku 1970. Když jste přijížděl od Verneric, bylo to to první, co jste z Valkeřic viděl. Jednou jsme přijeli a kostel nebyl. To bylo strašný“, popsal vzpomínky na červenec 1975 chalupářka Eva Vizková z Prahy, která dorazila i s manželem a vnoučaty v sobotu pomáhat při odkrývání zbytků kostela. Spolu se svými kamarády ještě monumentální barokní stavbu procházela. Ale pamatuje si ji už jako značně poškozenou, děravá byla především střecha. „Pod námi bydlí soused, který byl památkář a snažil se kostel zachránit. Ale řekl mi, že tady nejsou věřící a tak to nebudou opravovat,“ dodala Vizková. Právě špatný stav zapříči-

VE VALKEŘIČÍCH začali odkrývat základy kostela odstřeleného v roce 1975 komunistickým režimem. Foto: Deník/Alexandr Vanžura

něný úmyslnou neudržbou v té době téměř 250 let staré stavby byl záminkou k tomu, aby ji mohli komunisté nechochat odstřílet. Stejně jako například nedaleké kostely

v Měcholčích, v Rychnově a na Gottesbergu ve Vernericích. Nedaleko hranic okresů nechali komunisté zničit kostel v Mukařově na Litoměřicku. „Ačkoliiv nejsem

věřící, tak si myslím, že kostel k vesnici patří. To, co se tehdy stalo, bylo barbarství. Těžko se to vrací zpátky. Pokud si společnost uvědomí, že to byla hloupost, je to krok

dobrým směrem,“ řekl do lozozu lopat a krumpáčů manžel paní Vizkové Petr, který také přišel přiložit ruku k dílu. **Pokračování na straně 2**

Dobrovolníci odkrývají základy kostela

Pokračování ze strany 1

Dohromady přišlo několik desítek dobrovolníků, pro které obec připravila jako odměnu za jejich práci občerstvení.

Pamětníků kostela ale postupem let ubývá. „Chtěli bychom obnažit základy a vytvořit na prostoru bývalého kostela pietní místo. Co bude dál, to uvidíme. Důležitě je, že se nyní začne mluvit o tom, že tu byl od středověku kostel,“ vysvětlil administrátor valkeřické farnosti Marcel Hrubý. Kostel svatě Barbory sloužil Valkeřicím, kde v dobách největšího rozkvetu žilo téměř 1 600 lidí, a zaniklé obci Sluková, kde žilo dalších více než 200 obyvatel.

SEHNAL PLÁNY

K hlavním hybatelům odkrývání základů patří architekt a historik Tomáš Efler. „Nasměrujte někoho na schody, další mohou kopat u zdi,“ organizoval v sobotu

Foto: A. Vanžura

jednotlivé kopáče. Podánilo se mu sehnat půdorysné plány kostela svatě Barbory, podle kterých dobrovolníci hledali základy svatoštánku. Na mnoha místech se ale obvodové zdi nedařilo najít. Právěpodobně je zničili buď samotný odstřelový výbuch, nebo následně řádní budozeru na zbořeníšti. Slovy kubiců suiti pak skončilo

v nedaleké roklí, kterou zcela naphlily.

Dobrovolníkům se už podařilo odkrýt původní podlahu, která byla pod schodištěm na kůr. Země vydala také některé původní trámy nebo kamenné sloupky. Postupně vystupuje znovu na světlo i schodiště, kterým vesničané do kostela chodili. Práce ale na ně čeká ještě více než dost.

Chrámtotíž měřili na délku k padesáti metrům. „Byl to jeden z největších vesnických kostelů v okolí,“ přiblížil význam kostela Efler.

Z historie

Kostel svatě Barbory postavili ve Valkeřicích na náklady majitele konjedského panství hraběte Františka Antonína Špoorka mezi lety 1724 až 1728 Zacharias Hoffmann, stavitel lipovského zámku. Po druhé světové válce a vysídlení původních obyvatele obce začal kostel rychle chátrat. O zániku kostela rozhodli na počátku 70. let 20. století Okresní národní výbor v Děčíně. Nejprve zneškodnili opravy chátrající stavby a poté, co biskupství požádalo o poskytnutí částky 300 tisíc korun na rekonstrukci střechy, požádal ministerstvo kultury o zrušení památkové ochrany stavby. O status kulturní památky kostel přišel 29. srpna 1974. Odstřel kostela se uskutečnil 11. července 1975.